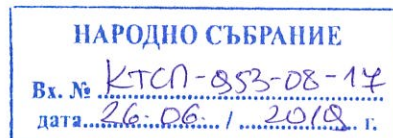

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Изх. № 1029-40-3424Н1

Дата 24.06.2019г.

ДО
Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ТРУДА,
СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА

На Ваш № КТСП-953-08-17/17.06.2019 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

Във връзка с изпратения Законопроект за изменение и допълнение на Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД), внесен от Корнелия Нинова и група народни представители на 13 юни 2019 г. и с оглед функционалната компетентност на Националния осигурителен институт, моля да имате предвид следното:

С § 1 от законопроекта е направено предложение за изменение в чл. 2 от ЗСПД, по силата на което да бъдат изплащани еднократни помощи не само за ученици, записани в първи клас, но и за ученици, записани във втори, трети и четвърти клас. Във връзка с това, по силата на § 3 и § 4 от законопроекта е предложено изменение в чл. 10а по отношение на начина за изплащане на помощта и на предпоставките за възстановяването ѝ, респективно – в чл. 12, ал. 1, т. 6 – по отношение на основанията за нейното прекратяване.

С § 2 от законопроекта се предвижда създаване на нова ал. 3 в чл. 6, съгласно която размерът на еднократната помощ при раждане на второ и трето дете на родители, осигурени 24 месеца преди раждането на детето, не може да бъде по-малък от 10-кратния размер на минималната работна заплата за съответната година за всяко дете.

Видно от направените предложения, същите касаят държавната политика в областта на социалното подпомагане и по-конкретно на семейните помощи. На основание чл. 33, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) на Националния осигурителен институт е възложено управлението на държавното обществено осигуряване. Поради това НОИ не е компетентен да изрази становище по същество по предложените промени.

Въпреки това, с оглед постигане на терминологична прецизност считаме, че е необходимо да бъде прецизиран изразът „родители, осигурени 24 месеца преди раждането на детето“, поради следното:

Съгласно легалната дефиниция в § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби на ЗСПД „осигурени“ са лицата, които се осигуряват по реда на част първа от Кодекса за социално осигуряване. Независимо от нея, в отделни разпоредби на ЗСПД (например чл. 5а, чл. 8, чл. 8в) изплащането на еднократна или месечни помощи е обвързано с обстоятелството дали майката има качеството на осигурено лице за общо заболяване и майчинство, който риск е само един от осигурителните рискове по част първа от КСО.

В тази връзка следва да се има предвид, че с разпоредбата на чл. 2 от КСО е определен обхватът на осигуряване, както и осигурените социални рискове, които се покриват от държавното обществено осигуряване. Така, съгласно чл. 2, ал. 2 от КСО лицата, които подлежат на държавно обществено осигуряване се осигуряват във:

1. фонд "Общо заболяване и майчинство" за общо заболяване и майчинство, което включва осигуряването за временна неработоспособност, временно намалена работоспособност и майчинство;
2. фонд "Пенсии" за инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт;
3. фонд "Пенсии за лицата по чл. 69" за инвалидност поради общо заболяване, старост и смърт;
4. фонд "Трудова злополука и професионална болест" за трудова злополука и професионална болест, което включва инвалидност, смърт, временна неработоспособност и временно намалена работоспособност, поради трудова злополука и професионална болест;
5. фонд "Безработица" за безработица.

Съгласно чл. 2, ал. 3 от КСО за осигурените лица по чл. 4, ал. 1 от КСО се внасят осигурителни вноски в размерите, определени за фондовете "Общо заболяване и майчинство", "Пенсии", "Пенсии за лицата по чл. 69", "Трудова злополука и професионална болест", "Безработица" и Учителски пенсионен фонд".

На основание чл. 2, ал. 4 от КСО за осигурените лица за трудова злополука и професионална болест се внасят осигурителни вноски в размерите, определени за фонд "Трудова злополука и професионална болест".

Разпоредбата на чл. 2, ал. 5 от КСО предвижда, че за осигурените лица за инвалидност, поради общо заболяване, за старост и за смърт се внасят осигурителните вноски в размерите, определени за фонд "Пенсии".

Съгласно чл. 2, ал. 6 от КСО учителите се осигуряват за старост и в Учителския пенсионен фонд с отделна осигурителна вноска.

Чл. 4 от КСО от своя страна подробно регламентира качеството осигурено лице, както и рисковете, за които подлежи на задължително обществено осигуряване всяко от осигурените лица.

Видно от цитираните разпоредби, съобразно вида на правоотношението, по което лицата полагат трудова дейност, те подлежат на осигуряване на различно основание. Поради това осигурителната защита, която ползват и обхватът на осигурените социални рискове също са различни.

В този смисъл е необходимо да се прецизира изрече „осигурени родители“, като се уточни за кои осигурителни рискове следва да са осигурени те, за да се възползват от помощта по ал. 1, във връзка с предлаганата нова ал. 3 на чл. 6 от ЗСПД.

В противен случай биха се породили спорове при тълкуването и прилагането на текста.

Прецизирането на термина ще спомогне както за яснота и непротиворечивост на разпоредбата, така и ще очертае по недвусмислен начин кръга на заинтересованите лица. Това от своя страна ще допринесе за предвиждането на необходимия финансов ресурс, ако промяната бъде приета.

ПОДУПРАВИТЕЛ:

ВЕСЕЛА КАРАИВАНОВА-НАЧЕВА

